

Роҳибнинг у зотнинг рисолатлари ҳақида башорат бергани

18:59 / 07.12.2017 3446

Шу ўринда тарихчиларимиз, мұхаддислар ва сийратчиларимиз Бұхайро исмли роҳиб билан Абу Толиб бошлық тижорат карвони аъзолари орасидаги учрашув ҳақидағи қиссаны көлтирадилар.

Бу қиссаның Имом Термизий көлтирган матнини бошқа кучли ривоятлар құвватлаб келген. Шунинг үчүн Имом Термизийнинг ривоятини мұхтасар ҳолда көлтирамиз.

2722. Абу Мусо розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Абу Толиб Шом томон чиқди. У билан қурайш шайхлари ичида Набий соллаллоху алайҳи васаллам ҳам бор әдилар. Роҳиб(нинг маскани)га яқинлашганларида тұхтадилар. Юкларини туширдилар. Роҳиб уларнинг ҳузурига чиқди. Бундан олдин ҳам унинг олдидан үтар әдилар. Аммо у уларнинг ҳузурига чиқмас, бурилиб қарамас ҳам әди. Улар юкларини тушираётгандарда роҳиб келиб, ораларида айланиб юра бошлади. Охири келиб, Набий алайҳиссаломнинг құлларидан тутди ва:

**«Бу оламларнинг саййидидир! Бу Роббул оламийннинг Расулидир!
Уни Аллоҳ оламларга раҳмат қилиб юборадир!» деди.**

Қурайш шайхлари унга қараб:

«Буни сен қаердан биласан?» дедилар.

«Сизлар довондан ўтиб кела бошлаганларингизда бирорта ҳам дарахту тош қолмай, барчаси унга таъзим қилди. Улар набийдан бошқага таъзим қилмаслар. Мен уни курак суюги пастидаги олмага ўхшаш нубуввати муҳридан биламан», деди у.

Сўнгра қайтиб бориб, уларга таом тайёрлаб келтирди. У келганда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам туяларни ўтлатгани кетган эдилар.

«Уни чақириб келинглар», деди у.

У зот келаётганларида устиларида бир булут соя солиб келди. У зот қавм олдига яқинлашганларида улар соя жойларни эгаллаб олишган эди. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўтирганларида дарахтнинг сояси устиларига мойил бўлди.

«Дарахт соясига қаранглар! Унинг устига мойил бўлди!» деди роҳиб.

У ўша ерда туриб, уларга «Уни Рум тарафга олиб борманглар. Агар улар уни кўрсалар, сифатидан таниб қолиб, ўлдиришади», деб ёлворар эди.

Қараса, Рум томондан етти киши келмоқда. У уларни кутиб олди ва:

«Йўл бўлсин?» деб сўради.

«Анави набий шу ойда бу томон чиқар эмиш, деб келдик. Ҳеч бир йўл қолмай, ҳаммасига одам юборилди. Бизга унинг хабари келди. Бизни сенинг йўлингга юбордилар», дейишди.

«Ортингиздан сиздан кўра яхшироқлар борми?» деб сўради у.

«Яхшилигимиз учун бизларни сенинг йўлингга танлашди», дейишди.

«Айтинглар-чи, Аллоҳ қилишни ирода қилган ишни бирор қайтара оладими?» деди.

«Йўқ», дедилар. Бас, улар у зотга байъат қилдилар ва бирга турдилар. Сўнгра роҳиб қурайшликларга:

«Аллоҳнинг номи билан сўрайман. Кимингиз унинг валийсисиз?» деди. Улар:

«Абу Толиб», дейишди. Унинг тинмай қилган ёлворишиларидан кейин Абу Толиб у зотни қайтариб юборди. Роҳиб (йўл учун) нон ва ёғ берди».

Термизий ривоят қилган.

Бу ҳодиса у зот ўн икки ёшга тўлганларида бўлиб ўтди.

Бошқа бир ривоятда қуидагилар айтилади:

«Карвондагилар Бусро номли жойга етганларида Буҳайро исмли роҳибнинг олдидан ўтдилар. У Инжилни жуда яхши билар ва насронийликдан хабардор эди. Шунда Буҳайро Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламни кўриб қолиб, синчиклаб қаради ва сўзлашиб кўрди. Сўнгра Абу Толибга:

«Бу бола киминг бўлади?» деди.

«Ўғлим», деди у. Буҳайро унга:

«Бу ўғлинг эмас. Бу боланинг отаси тирик бўлиши мумкин эмас», деди.

«У укамнинг ўғли», деди.

«Отасига нима бўлган?» деди Буҳайро.

«Онаси бунга ҳомиладорлигида ўлган», деди.

«Тўғри айтдинг. Уни юртига қайтариб олиб кет. Буни яҳудийлардан эҳтиёт қил. Аллоҳга қасамки, улар буни бу ерда кўрсалар, албатта, ёмонлик етказадилар. Шубҳасиз, бу жиянингнинг шаъни улуғ бўлур», деди Буҳайро. Абу Толиб у кишини олиб, тезда Маккага қайтди».

Худди шунга ўхшаш маълумотлар жуда ҳам кўп. Бунга Салмони Форсий розияллоҳу анҳунинг қиссалари ҳам мисол бўла олади. Лекин биз юқоридаги ривоят ила кифояланамиз.

Шайх Мұхаммад Содиқ Мұхаммад Юсуф

(Хадис ва ҳаёт китобидан)